

Cirkulärnr: 2004:32
Diariernr: 2004/0830
Handläggare: Margareta Erman
Sektion/Enhet: Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet
Datum: 2004-04-06
Mottagare: Handikappomsorg
Äldreomsorg
Individ- och familjeomsorg
Rubrik: Kommunen som assistansanordnare – avtal m.m.
Bilagor: Blanketter

CIRKULÄR

Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet
Margareta Erman

2004-04-06

Handikappomsorg
Äldreomsorg
Individ- och familjeomsorg

Kommunen som assistansanordnare – avtal m.m.

Bakgrund

Riksförsäkringsverkets föreskrifter om assistansersättning (RFFS 1993:24) fick den 1 juli 2003 en ny bestämmelse, 6 a §, som innebär ändrade villkor för utbetalning av assistansersättning till assistansanordnaren, exempelvis en kommun.

Den nya bestämmelsen innebär att den enskilde skriftligen på särskild blankett hos Försäkringskassan begär att assistansersättningen ska betalas till kommunen eller till annan assistansanordnare. Till denna begäran ska bifogas ett skriftligt avtal om assistansen mellan den enskilde och assistansanordnaren, exempelvis kommunen.

Den *skriftliga begäran om utbetalning* och *det skriftliga avtalet* är en förutsättning för att assistansersättning ska kunna betalas ut till assistansanordnaren.

För att underlätta för kommunerna har Svenska Kommunförbundet utarbetat en blankett för begäran om utbetalning samt ett avtal om personlig assistans. Dessutom lämnar vi ett förslag till *offert* ”Erbjudande om personlig assistans.”

Kommunens erbjudande om personlig assistans (offert)

Den som beviljats assistansersättning av Försäkringskassan väljer själv assistansanordnare, kommunen eller någon av de privata utförare som finns. Den enskilde har även möjligheter att själv anordna sin assistans. Kommunen är således ett alternativ i konkurrens med andra assistansanordnare.

Kommunens erbjudande att åta sig uppdraget som assistansanordnare bör lämnas i form av en offert där kommunens erbjudande och villkor presenteras.

Offerten gör det möjligt för den enskilde att jämföra olika assistansanordnares erbjudanden och villkor vilket underlättar den enskildes val.

Det bör noteras att en kommun alltid är skyldig att på den enskildes begäran åta sig uppdraget. Även i sådana ärenden gäller kommunens erbjudande och villkor enligt offerten.

Se bilagda blankett *Erbjudande om personlig assistans*

Skriftlig begäran om utbetalning av assistansersättning

Försäkringskassan får, på begäran av den enskilde, besluta att assistansersättningen skall utbetalas till annan enskild person, en juridisk person eller en kommun (11 § förordningen om assistansersättning). Denna begäran skall vara skriftlig.

En blankett för begäran om utbetalning av assistansersättningen till kommunen har utarbetats efter samråd med RFV. Blanketten används när kommunen är assistansanordnare och i de fall kommunen beviljar assistans i avvaktan på Försäkringskassans beslut.

Se bilagda blankett *Begäran om att assistansersättning skall betalas till kommunen*

Skriftligt avtal om personlig assistans

Ett skriftligt avtal mellan den enskilde och kommunen som assistansanordnare ska lämnas till Försäkringskassan samtidigt med begäran om att assistansersättningen skall utbetalas till kommunen.

Till grund för avtalet ligger kommunens offert samt Försäkringskassans utredning och beslut. Offerten dateras och förses med namn och personnummer och utgör en del av avtalet i form av en bilaga.

Se bilagda blankett *Avtal om personlig assistans*

Avtalets innehåll

I avtalet regleras kommunens respektive den enskildes åtagande för assistansen genomförande. Det är viktigt att det av avtalet och avtalsbilagan (offerten) klart framgår vad den enskilde och kommunen avtalat om. Görs avvikelser från offerten ska dessa regleras i avtalet.

Av Försäkringskassans utredning och beslut framgår för vilka behov personlig assistans beviljats d.v.s. den personliga assistentens uppgifter. Den enskilde ska därför överlämna Försäkringskassans utredning och beslut till kommunen.

Försäkringskassans utredning och beslut krävs för att kommunen, i samråd med den enskilde, ska kunna utforma assistansen på ett bra sätt. Kommunen behöver även som arbetsgivare informationen bl.a. för att kunna rekrytera och informera assistenterna samt för schemaläggning och annan planering.

För att kunna planera assistenternas arbete måste kommunen i god tid få information om eventuella planerade förändringen av assistansen. Kommunen bör därför i avtalet ange hur många dagar i förväg den enskilde ska anmäla sådana förändringar.

Den uppsägningstid som bestäms skall regleras i avtalet. Uppsägningstiden har betydelse om den enskilde vill byta till annan assistansanordnare eller flyttar från kommunen. Kommunen måste få rimlig tid för omplacering eller uppsägning av assistenten. Den uppsägningstid som skall avtalas utgår från assistenternas uppsägningstid i gällande anställningsavtal. Kommunen kan oavsett anställningsavtal (HÖK eller PAN) medge att den enskilde får säga upp avtalet med kortare uppsägningstid.

Redan ingångna avtal

Kommunförbundets bifogade avtalsblankett innebär inte att kommunen och den enskilde måste träffa avtal enligt en viss modell. I de fall det redan finns ingångna avtal om assistans så gäller dessa.

Personlig assistans enligt kommunens beslut

Förslaget till *Avtal om personlig assistans* och offerten *Erbjudande om personlig assistans* kan i tillämpliga delar användas även när kommunen beviljar personlig assistans enligt LSS 9 § 2.

Utbetalning i annan ordning

Av Riksförsäkringsverkets Vägledning, *Assistansersättning 2003:6 sid. 65* framgår att den ersättningsberättigade (enskilde) när som helst kan återkalla sin begäran om utbetalning av assistansersättningen till annan. Försäkringskassan har ingen skyldighet att informera kommunen om ett sådant återkallande.

Kommunen bör uppmärksamma bestämmelsen i LASS 11 §, som anger följande

”Om den ersättningsberättigade genom kommunen fått biträde av personlig assistent får försäkringskassan besluta att assistansersättningen skall betals ut till kommunen i den utsträckning den motsvarar kommunens avgift för assistansen.”

Kommunen bör i en sådan situation omgående hos Försäkringskassan skriftligen begära att assistansersättningen ska utbetalas till kommunen.

Övrigt

För att underlätta för kommunens handläggare och de personliga assistenterna samt den enskilde bör kommunen tydliggöra hur kommunen organiserat sin assistansverksamhet.

Informationen kan innehålla uppgifter om t.ex.

- * arbetsledning
- * hur rekryteringen av assistenter går till
- * introduktion
- * arbetsplatsmöten

- * fortbildning
- * omkostnader för assistenten
- * hantering av skadeanmälan
- * handläggning av klagomål
- * anställas anmälningsskyldighet enligt SoL 14 kap 1 §

Bilagor

Blanketter för

1. Erbjudande om personlig assistans
2. Begäran om att assistansersättning skall betalas till kommunen
3. Avtal om personlig assistans

Blanketterna säljs av Kommentus Blanketter tfn: 08 709 59 20 eller fax. 08 709 59 45 www.kommentus.se

Blanketterna går att få i såväl pappersform som i elektronisk form.

Upplysningar med anledning av detta cirkulär besvaras av förbundssekreterare Margareta Erman, telefon 08-452 78 45, e-post margareta.erman@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet

Anita Sundin